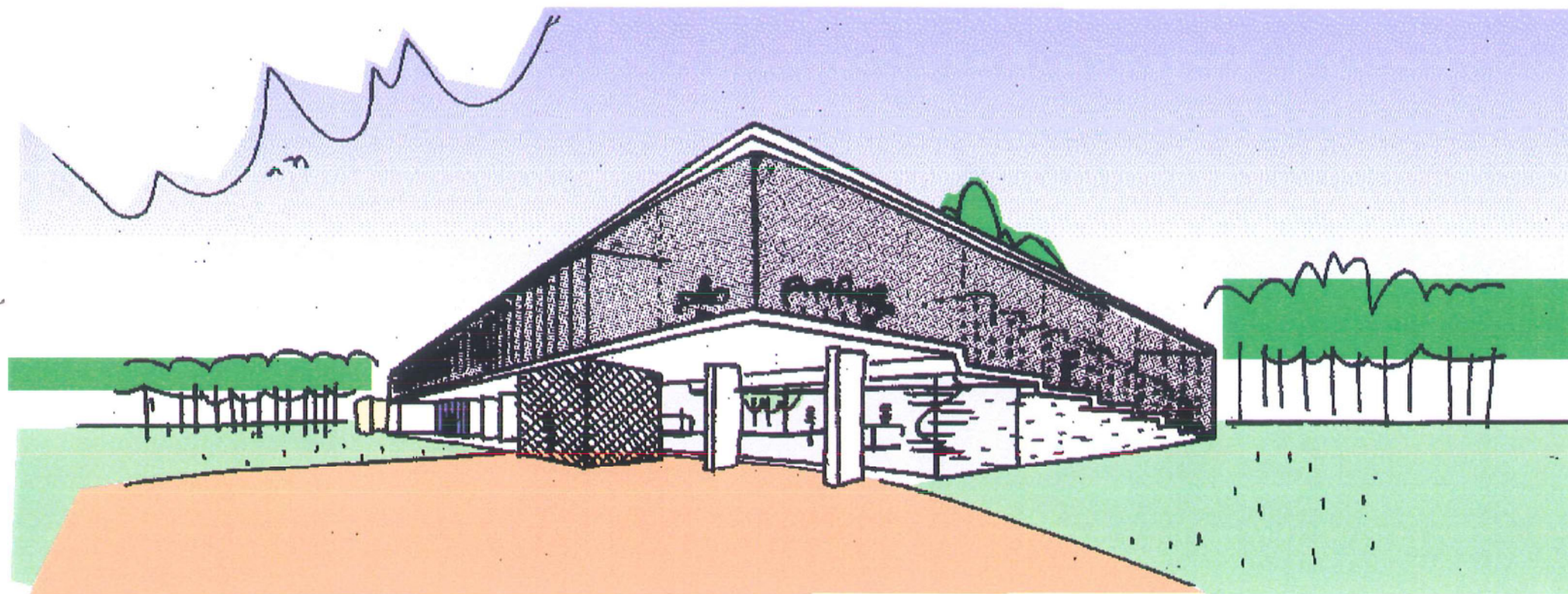

BIB BEVEREN

SCHETSONTWERP VOOR DE NIEUWBOUW VAN EEN **BIBLIOTHEEK** IN DE CULTUURZONE CORTEWALLE

28112002

B-architecten bvba Evert Crols Dirk Engelen Sven Grooten
Borgerhoutsestraat 22/01 2018 Antwerpen België
t ++ 32 (0) 3 231 82 28 f ++ 32 (0) 3 231 92 49
info@b-architecten.be www.b-architecten.be

INHOUD

1. INLEIDING
2. OBSERVATIES
3. INPLANTING
4. ANALYSE BESTAANDE TOESTAND
5. GEPLOOIDE LETTEREN
6. PROGRAMMA
7. CIRCULATIE
8. GROENVOORZIENING
9. PLANNEN - SNEDES - GEVELS 1/250
10. BIBLIOTHEEKRUIMTE
11. KUNSTINTEGRATIE
12. DUURZAAM BOUWEN
13. PROCESAANPAK EN KOSTENBEHEERSING
14. RAMING

in opdracht van :

Gemeente Beveren
Stationsstraat 2
9120 Beveren
t 03 750 15 11
f 03 755 26 23

1. INLEIDING

Dit projectvoorstel is het resultaat van een intens ontwerpproces van ons studieteam. Het resultaat is een kwaliteitsvolle bibliotheek met een vernieuwende vormgeving.

B-architecten heeft voor deze opdracht haar team versterkt met Bureau Bouwtechniek uit Antwerpen en met ingenieursbureau ABT uit Antwerpen. We werkten reeds verschillende malen succesvol samen aan verscheidene projecten.

Graag willen we samen met het gemeentebestuur van Beveren dit project realiseren. We hopen dat U in deze documenten de geestdrift en de creativiteit terug vindt waarmee wij reeds aan dit voorstel werkten.

ARCHITECTUUR

B-architecten bvba
Borgerhoutsestraat 22/01
B 2018 Antwerpen
t 03 231 82 28
f 03 231 92 49

KUNSTINTEGRATIE

Galerie Jan Mot
Antoine Dansaertstraat 190
B 1000 Brussel
t 02 514 10 10
f 02 514 14 46

BOUWTECHNISCHE ONDERSTEUNING

Bureau Bouwtechniek voor architectuur
Kammenstraat 18
B 2000 Antwerpen
t 03 231 53 95
f 03 232 78 82

SPECIALE TECHNIEKEN

Bureau Bouwtechniek bvba
Kammenstraat 18
B 2000 Antwerpen
t 03 231 53 95
f 03 232 78 82

STABILITEIT

ABT
Kammenstraat 18
B 2000 Antwerpen
t 03 205 02 70
f 03 205 02 79

2. OBSERVATIES

Wat ons uitermate boeit aan deze opdracht is om te onderzoeken hoe je een nieuwe bibliotheek kunt laten deel uitmaken van de bestaande cultuurcampus. Om samen met de opdrachtgever na te denken over hoe de nieuwe bibliotheek zal aansluiten aan het cultureel centrum Ter Vesten, het Kasteel van Cortewalle, het jeugdcentrum en het evenementenplein.

Een bibliotheek anno 2002 moet iets hebben van een 'thuis'. Een plek waar je aangenaam kan verblijven. Elke gebruiker en bezoeker heeft recht op zijn portie vriendelijkheid en huislijk comfort: de bezoeker op zoek naar informatie en het personeel bij de uitvoering van haar taken.

Henri Labrouste, leeszaal van de Bibliothèque Nationale, Parijs

'... Ook de wijze van bibliotheekgebruik zal moeten evolueren. Vandaag blijft bibliotheekgebruik vaak beperkt tot het uitleen van materialen of het raadplegen van naslagwerken, terwijl mensen op vele andere manieren van de bibliotheek gebruik kunnen maken: lezen, kopiëren, studeren, samen werkjes maken, praten, rusten, koffie drinken, genieten, ...

De bibliotheek is dus meer dan een uitleencentrum alleen, het is ook een werkruimte, een verblijfsruimte, een ontmoetingsruimte, een culturele ruimte ...' (uit Cultureel Jaarboek 2001, Stad Antwerpen)

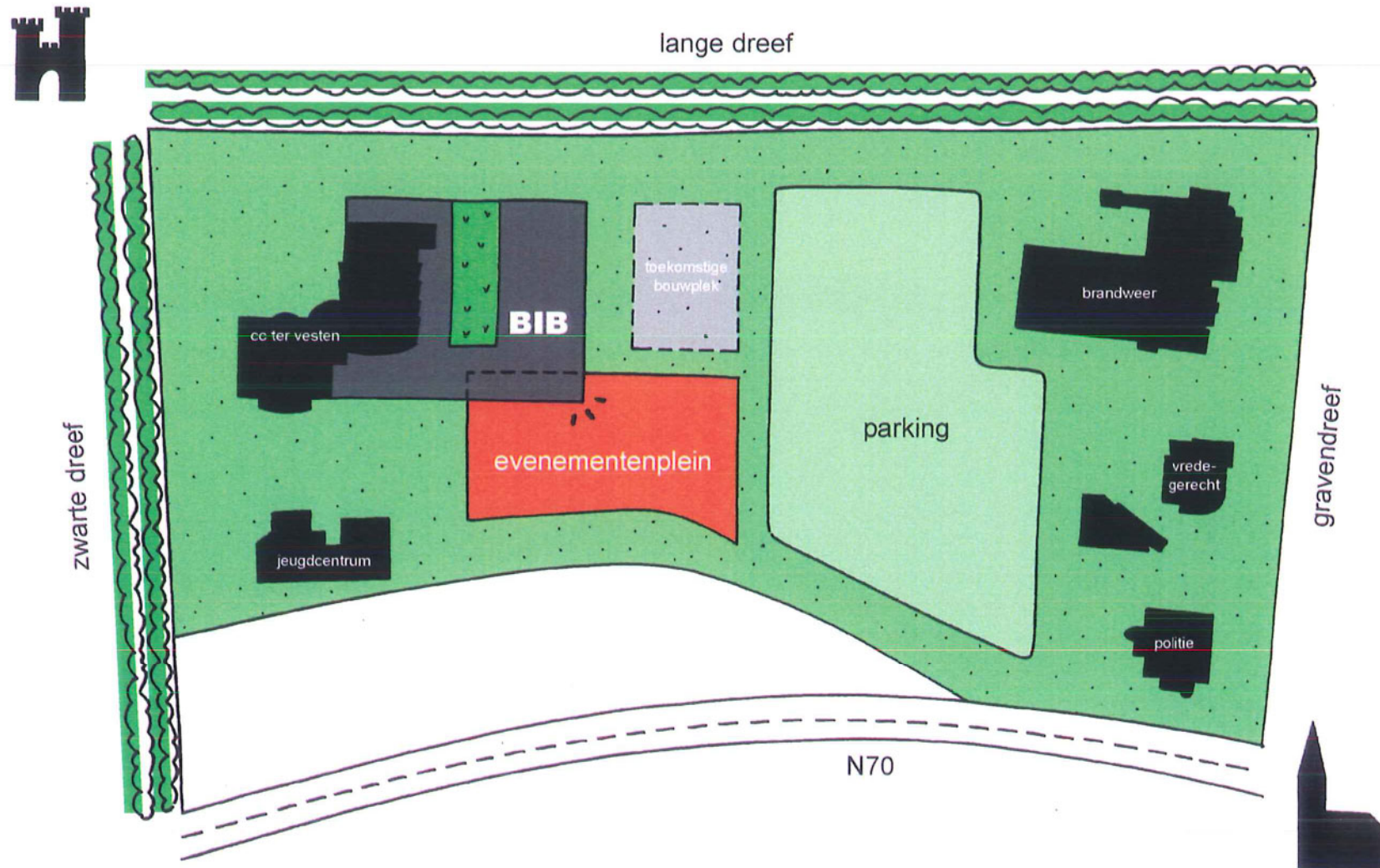
3. INPLANTING

De cultuurcampus 'Cortewalle' grenst aan het centrum van Beveren. De cultuurcampus ligt aan de verkeersas N70 en de St-Anneke- en Arbeienfietsroute.

Samen met het bestaande cultureel centrum Ter Vesten, het Kasteel van Cortewalle en het jeugdcentrum zal de nieuwe bibliotheek een belangrijke katalysator betekenen voor de activiteiten op het nieuwe evenementenplein

De toegangszone van de nieuwe bibliotheek en het bestaande cultureel centrum Ter Vesten bevinden zich aan het evenementenplein.

Doordat de bibliotheek maximaal aansluit bij het bestaande cultureel centrum Ter Vesten en dankzij het supercompacte volume wordt het bouwterrein minimaal beroerd. Hierdoor ontstaat er de mogelijkheid om in toekomst een nieuw gebouw naast de bibliotheek aan het evenementenplein te voorzien.

cultuurzone Cortewalle

4. ANALYSE BESTAANDE TOESTAND

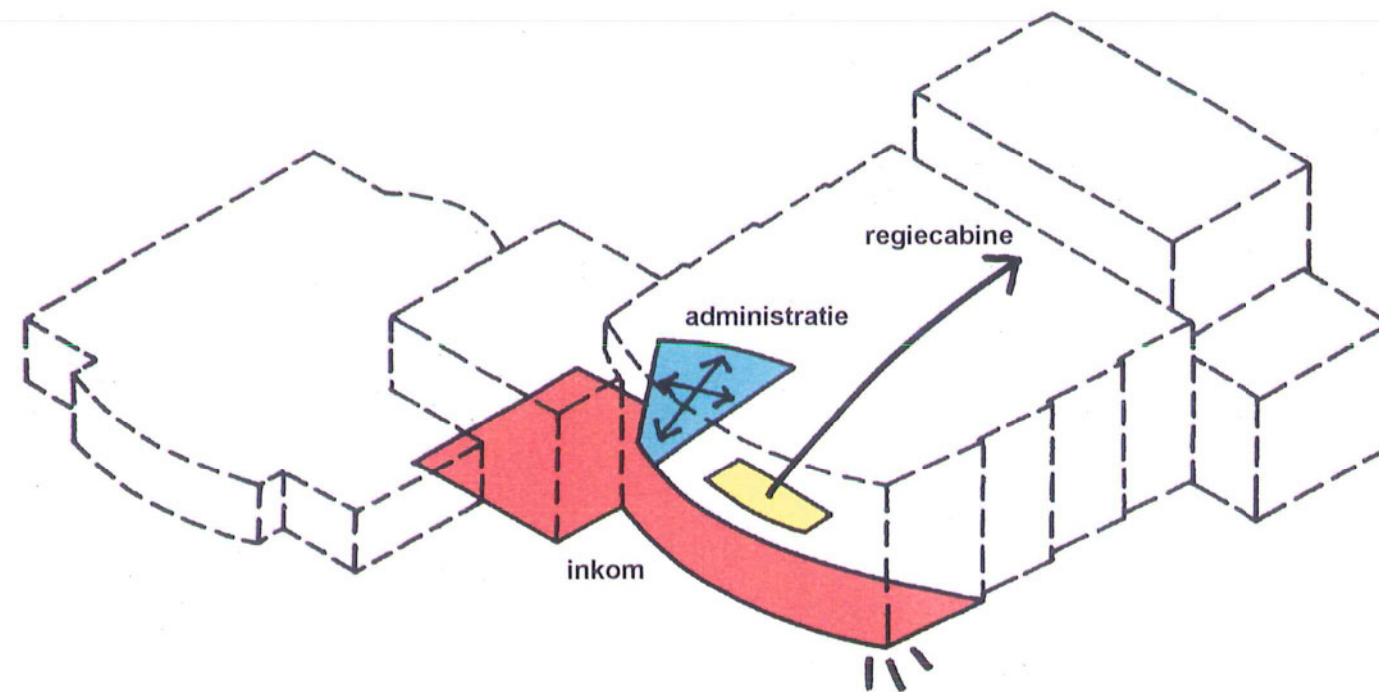
Samen met de nieuwe bibliotheek dienen de volgende ingrepen aan het bestaande cultureel centrum Ter Vesten te gebeuren :

De inkom dient uitgebreid te worden zodat er tentoonstellingen in kunnen georganiseerd worden.

De bestaande technische ruimtes dienen uitgebreid te worden.

Er dient een directe fysieke verbinding tussen de regiekamer en het podium gerealiseerd te worden.

De administratieve ruimtes van cultureel centrum Ter Vesten dienen uitgebreid te worden.

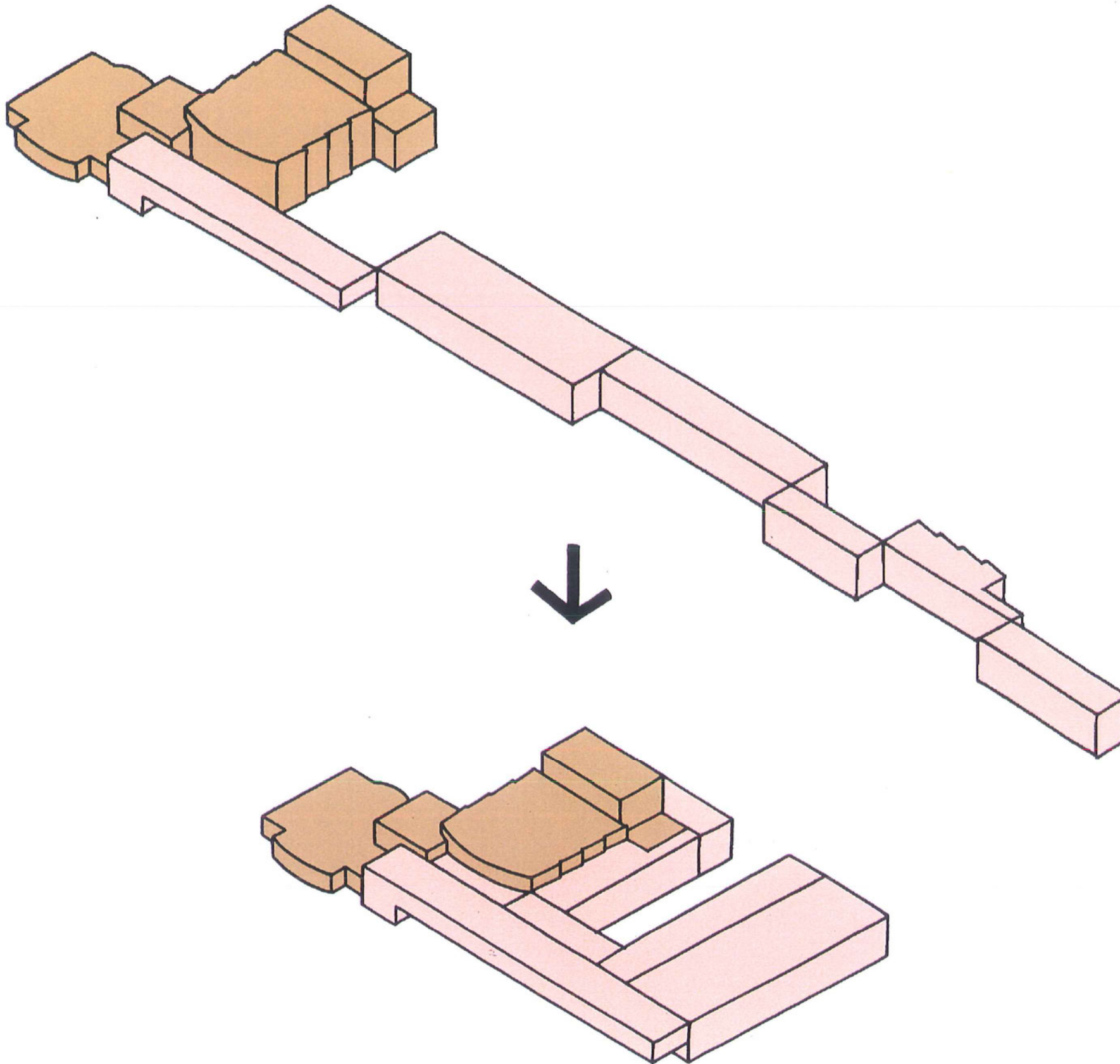

5. GEPLOOIDE LETTEREN

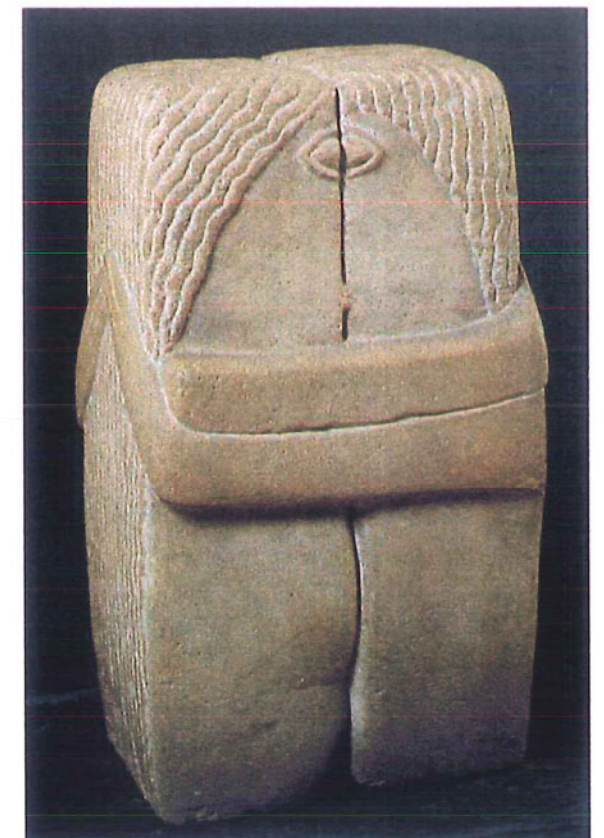
Een nieuwe strip van 272.5 meter lang wordt rond het bestaande cultureel centrum geplooid. De nieuwbouw bevat de functies die het bestaande culturele centrum Ter Vesten dienen te vervolledigen en het programma van de nieuwe bibliotheek.

'De nieuwbouw omarmt het cultureel centrum Ter Vesten'

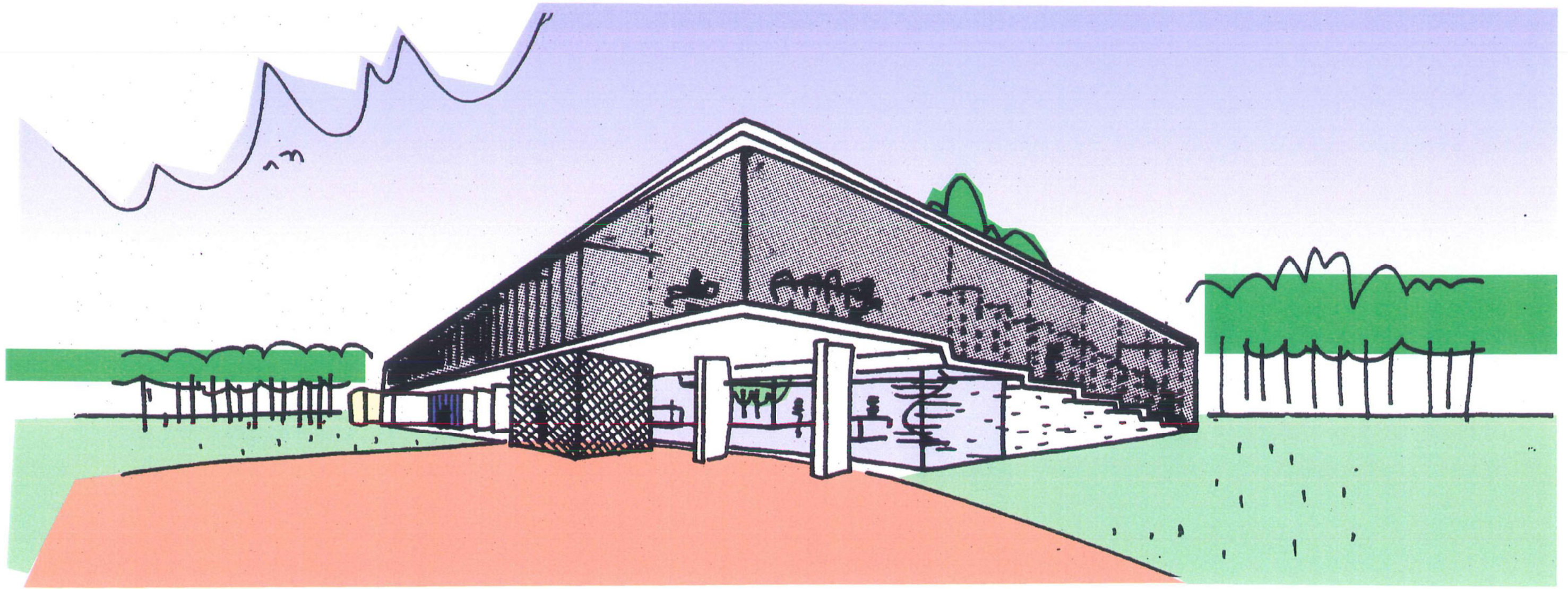
Waar de strip het cultureel centrum Ter Vesten raakt, sluiten de nieuwe functies naadloos aan bij de bestaande functies van het cultureel centrum.

omarming bestand cc ter Vesten

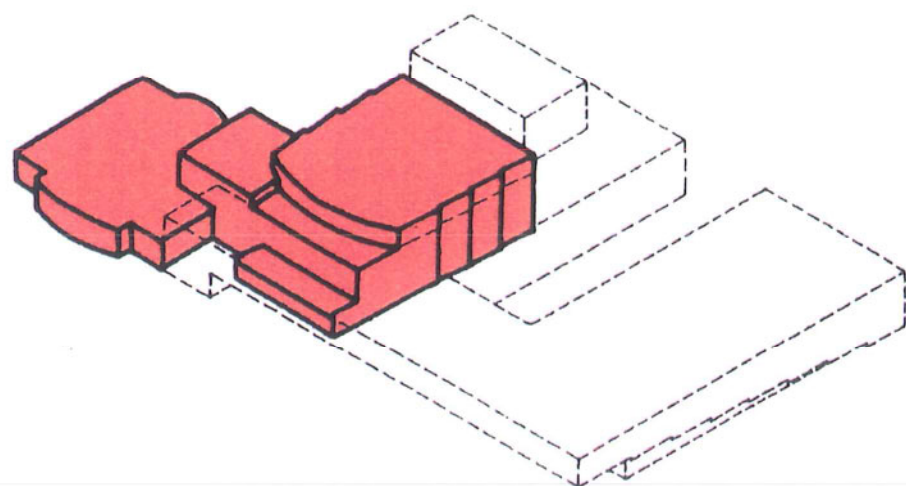
referentie 'de kus', Brancusi

de nieuwe bibliotheek omarmt het cultureel centrum ter Vesten

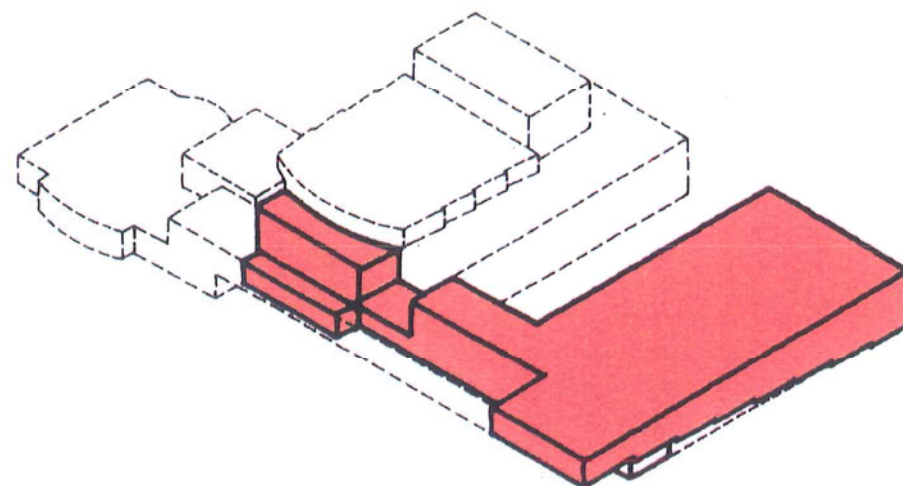

cultureel centrum ter Vesten

publiek

bibliotheek

publiek

6. PROGRAMMA

Cultureel centrum Ter Vesten

Publieksruimtes : De bestaande publieksruimtes worden uitgebreid met de nieuwe toegangszone. Hierdoor ontstaat er de mogelijkheid dat er tentoonstellingen, recepties, ... worden georganiseerd in de toegangszone van het cultureel centrum. De publiekszone van Ter Vesten sluit naadloos aan bij de publiekszone van de nieuwe bibliotheek, doch zijn compartimenteerbaar.

Administratieve ruimtes : De nieuwe administratieve ruimtes bevinden zich op de eerste verdieping boven de nieuwe toegangsgallerij. Aan de administratieve ruimtes grenzen de gemeenschappelijke ruimtes van het culturele centrum en de bibliotheek : de refter, het sanitair voor het personeel en de vergaderruimtes vormen een buffer tussen het cultureel centrum Ter Vesten en de bibliotheek.

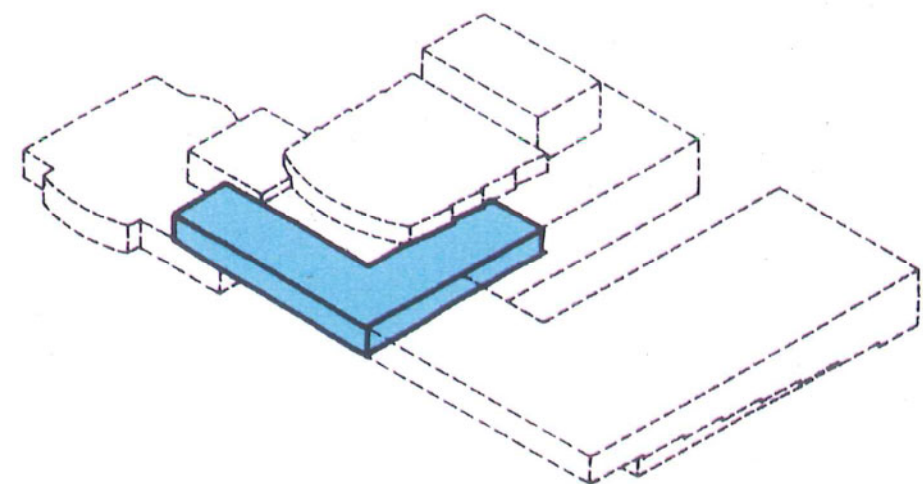
Technische ruimtes : Rechtstreeks bij de bestaande technische ruimtes sluiten de nieuwe technische ruimtes aan. Er wordt een rechtstreeks verbinding tussen de regiekamer en het zijtoneel voorzien. Aan deze kortsluiting bevindt zich ook het kantoor van de techniekers. De extra bergruimtes en het atelier zijn bij het podium gesitueerd.

Bibliotheek

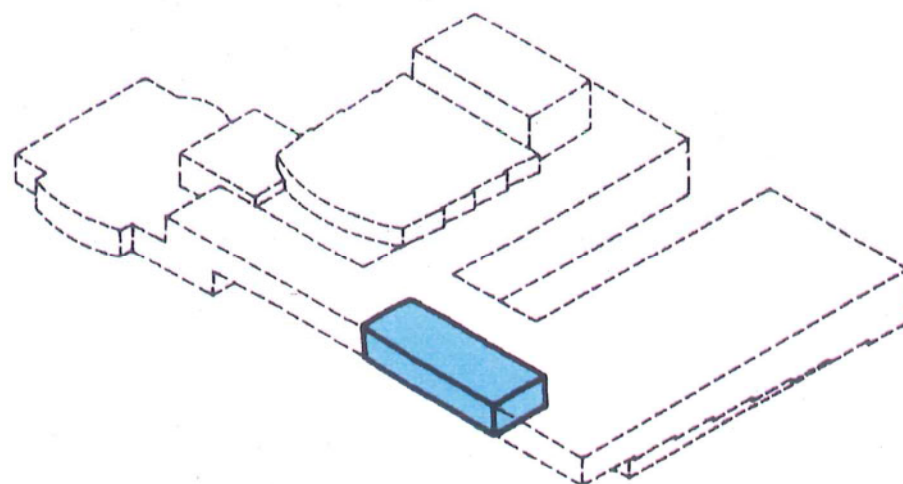
Publieksruimtes : De toegangszone van de bibliotheek sluit aan bij deze van het cultureel centrum. Door subtiële niveauverschillen in de bibliotheek ontstaan er verscheidene ruimtes met wisselende zichten eigen karakter. Het leesterras bevindt zich in de beschutte patio en sluit aan bij de bibliotheek. De leeszaal kijkt uit over het evenementenplein.

Administratieve ruimtes : De administratieve ruimtes bevinden zich op de eerste verdieping boven de nieuwe toegangsgallerij. Daar ze gebaseerd zijn om een regelmatig raster kunnen ze vrij in tijd en ruimte (her-)ingericht worden als cellenkantoor, landschapskantoor of flexibel kantoor.

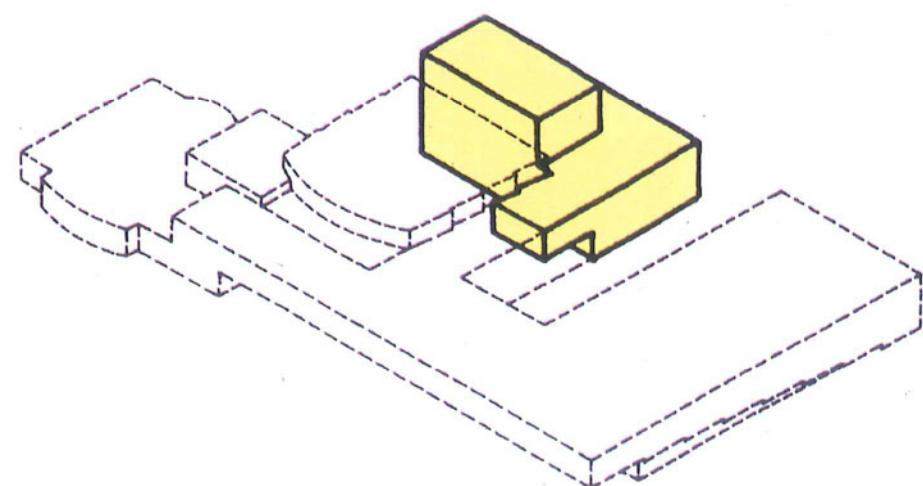
Technische ruimtes : De technische ruimtes sluiten aan bij de technische ruimtes van het cultureel centrum. Het archief en het lokaal voor de wisselcollectie bevinden zich op de gelijkvloerse verdieping en hebben een rechtstreekse toegang.

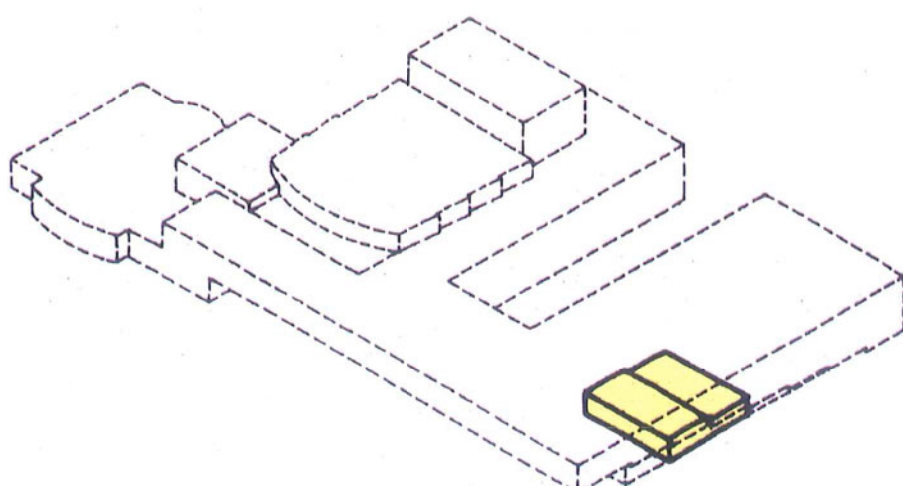
administratie

administratie

technieken

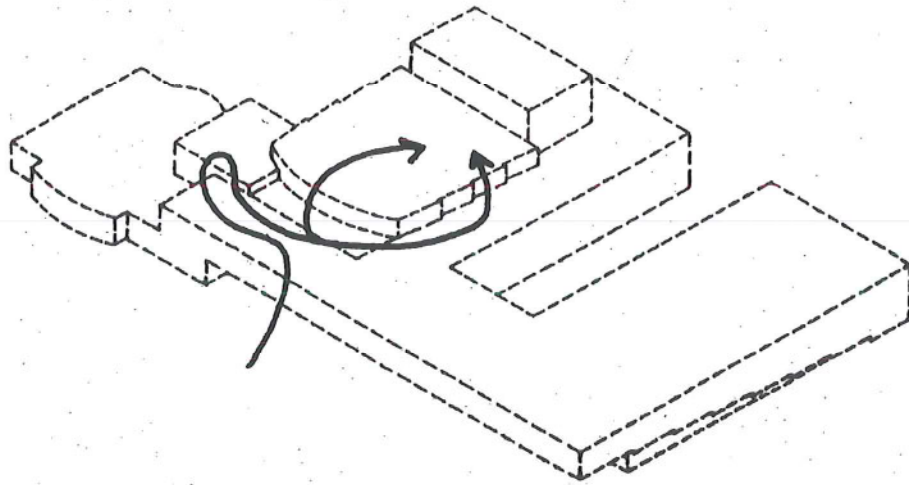

technieken

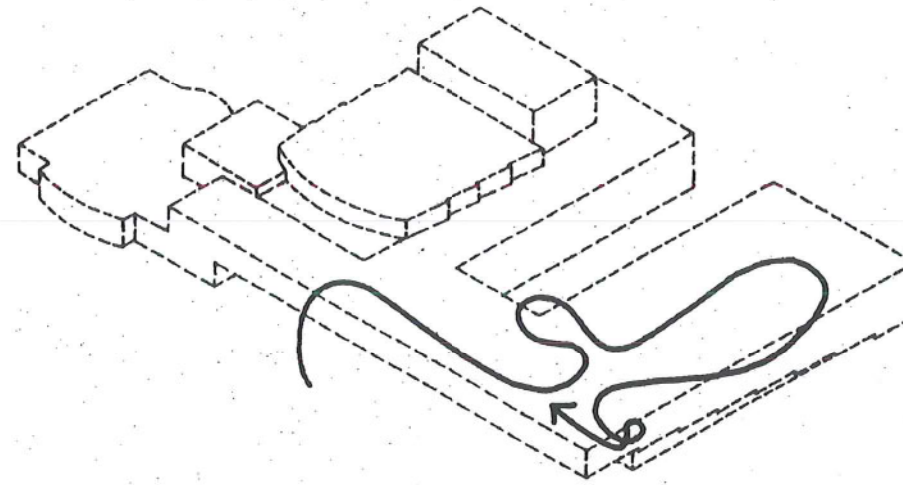
7. CIRCULATIE

Om veiligheidsredenen en ten behoeve van een goede toegangscontrole zijn er verschillende circulatiepatronen. De bezoekers, het administratief personeel en de techniekers hebben hun eigen routing doorheen het gebouw. Zo kunnen de verschillende gebruikers parallel, elk met hun specifieke snelheid, bewegen door dit gebouw, zonder het contact met de andere gebruikers te verliezen en zonder elkaar fysisch te hinderen.

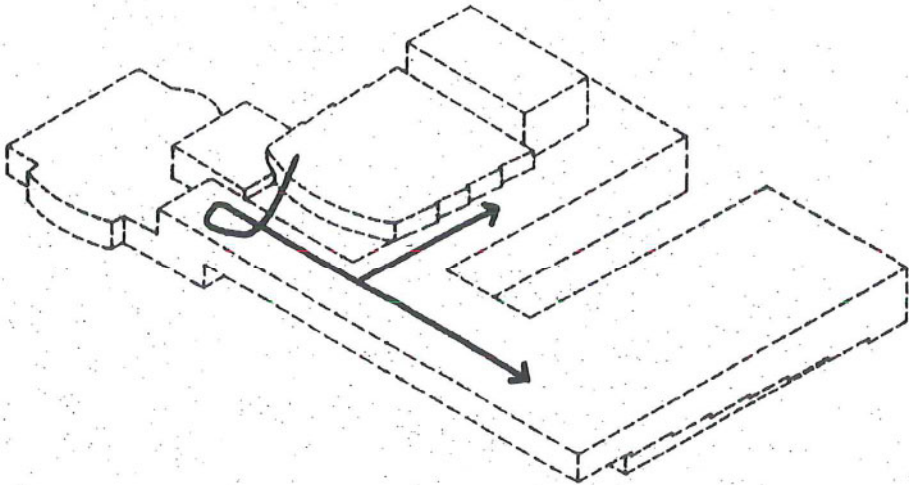
De medewerkers van het cultureel centrum en van de bibliotheek bepalen afhankelijk van de georganiseerde activiteiten welke delen geopend of gesloten blijven.

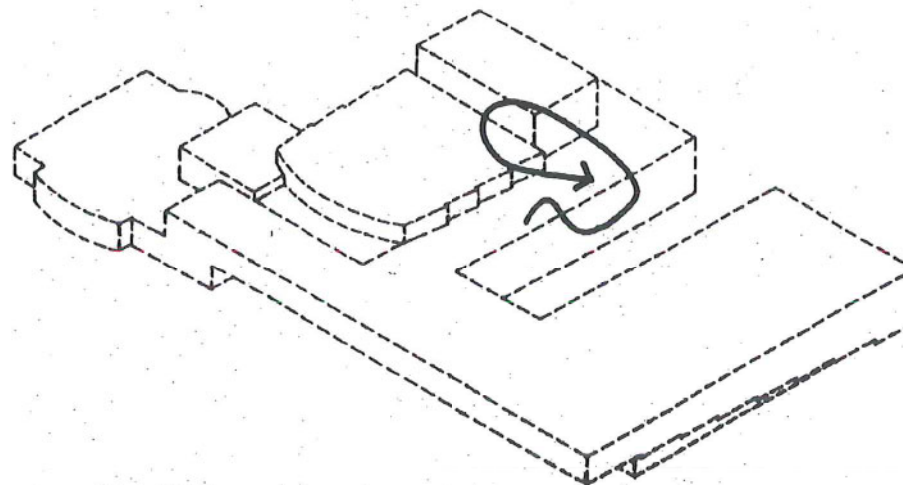
publiek cultureel centrum

publiek bibliotheek

administratief personeel

techniekers

ongehinderde circulatiestromen

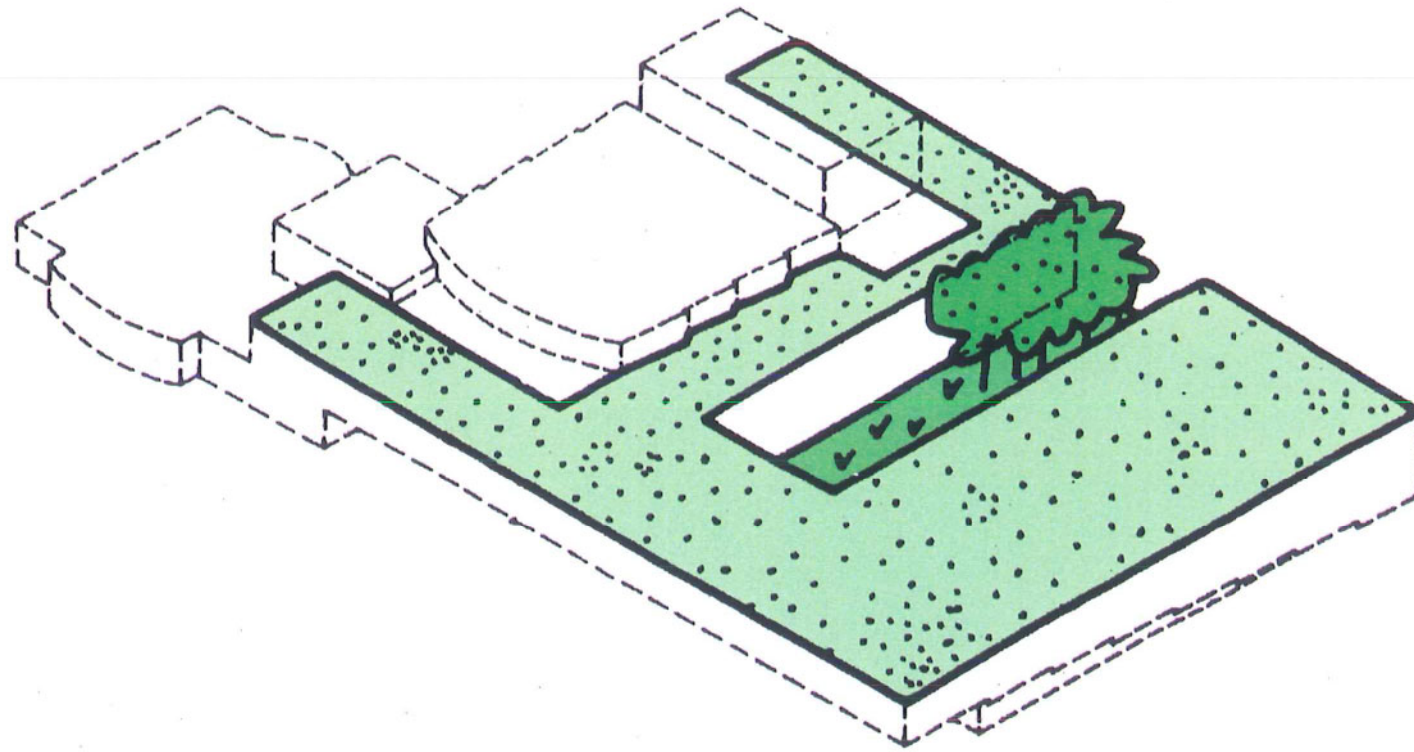
8. GROENVOORZIENING

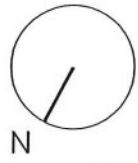
Door het verticaal stapelen van het programma wordt het bouwterrein minimaal beroerd en kunnen we het terrein na de bouwwerken maximaal herstellen in haar natuurlijke originele glooiing met inheemse plantensoorten.

Het glooiende dak is bekleed met een extensief groen dak. Deze ecologische oplossing biedt een extra bescherming van de dakdichting. Verder garandeert deze oplossing een extra isolatie.

De gesloten delen van de gevels kunnen maximaal begroeid worden met inheemse klim- en slingerplanten. Door deze gevelbehandeling is het schoolgebouw een zeer levendig en actief gebouw dat met de seizoenen mee evolueert.

Het volume groen dat we wegnemen door te bouwen wordt door het dak ruimschoots gecompenseerd.

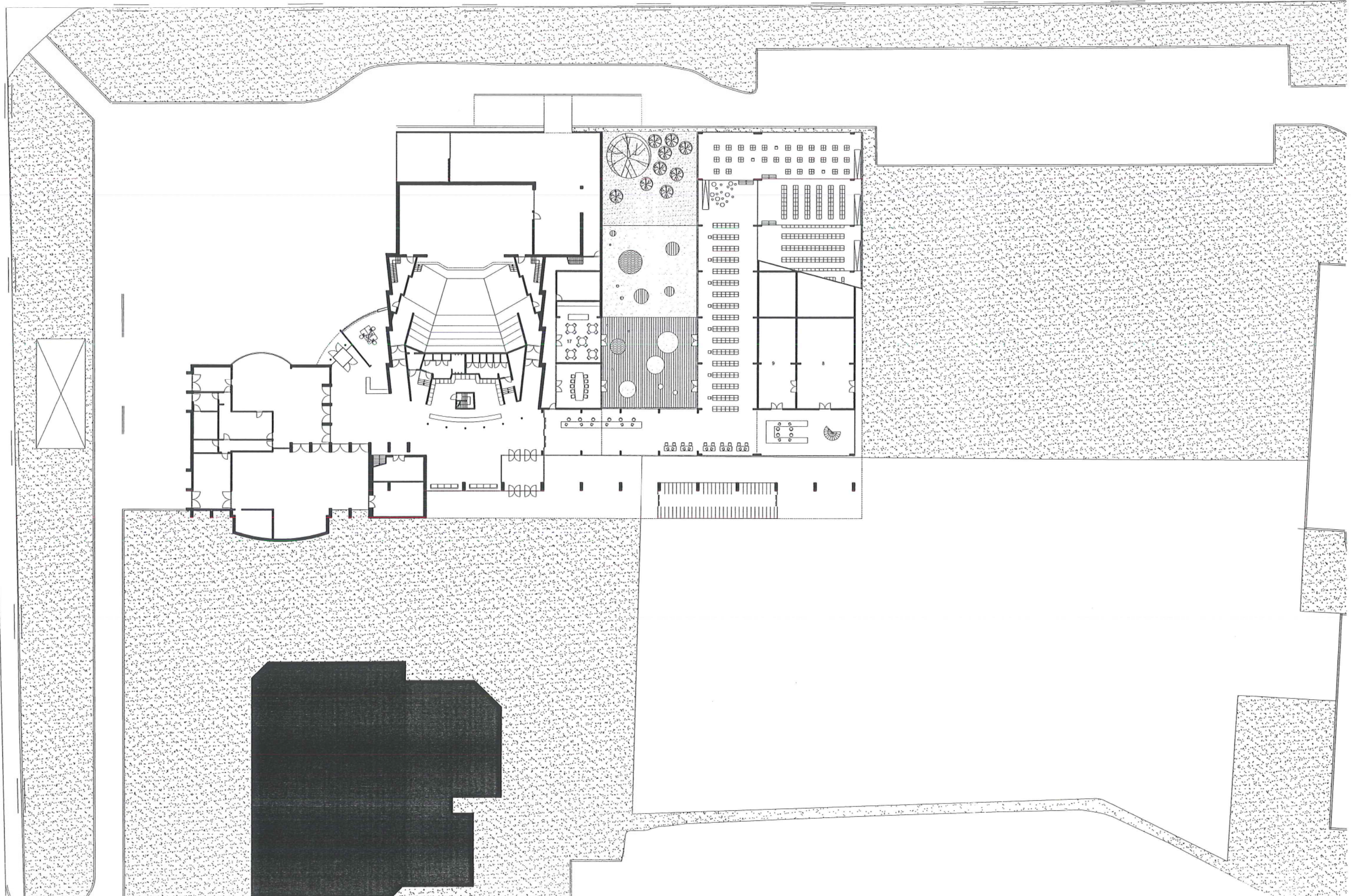

INPLANTINGSPLAN 1/500

9. PLANNEN - SNEDES - GEVELS - 1/250

ZWARTE DREEF

LEGENDE

BIBLIOTHEEK

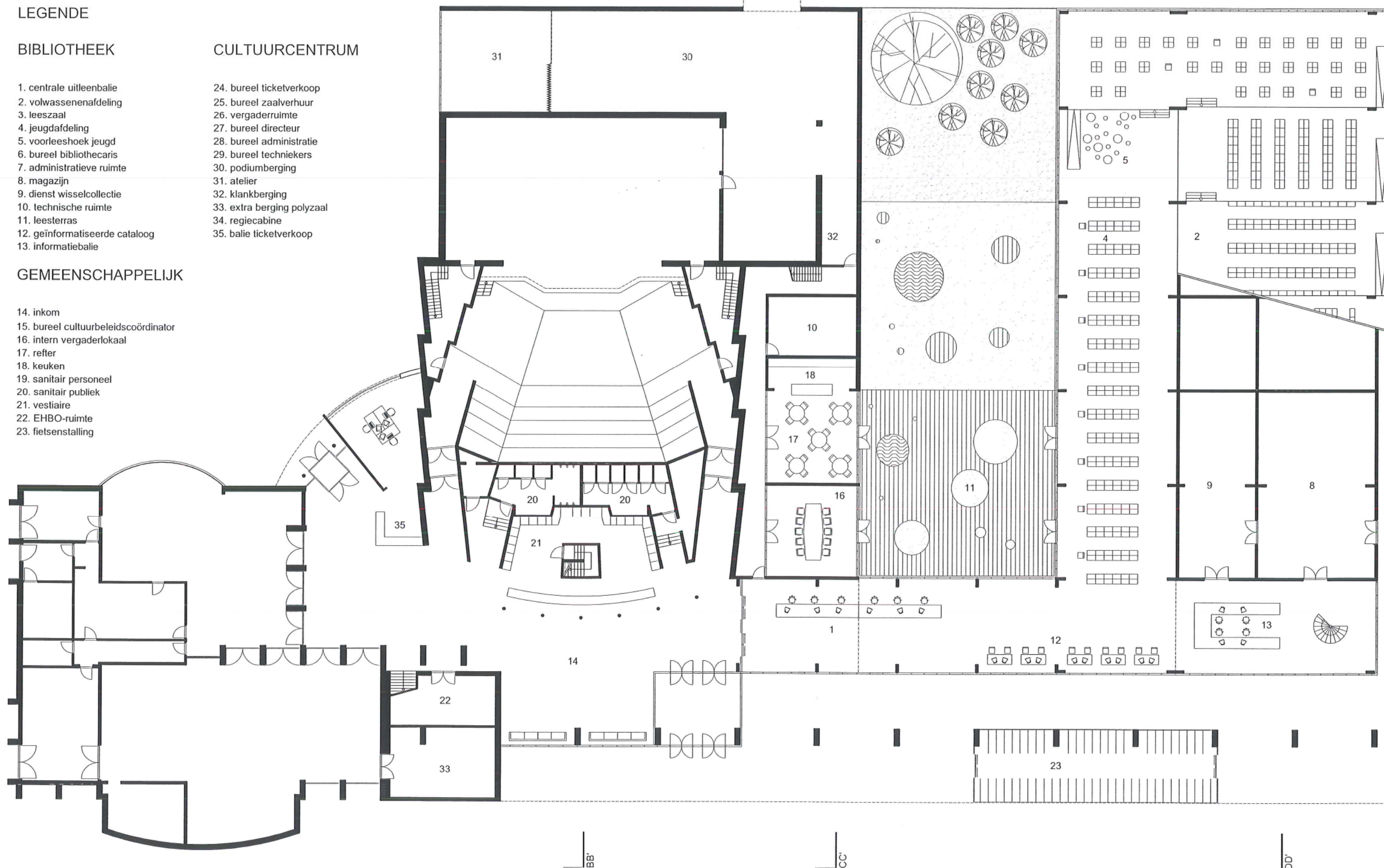
- 1. centrale uitleenbalie
- 2. volwassenenafdeling
- 3. leeszaal
- 4. jeugdafdeling
- 5. voorleeshoek jeugd
- 6. bureel bibliothecaris
- 7. administratieve ruimte
- 8. magazijn
- 9. dienst wisselcollectie
- 10. technische ruimte
- 11. leesterras
- 12. geïnformatiseerde catalog
- 13. informatiebalie

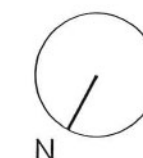
CULTUURCENTRUM

- 24. bureel ticketverkoop
- 25. bureel zaalverhuur
- 26. vergaderimte
- 27. bureel directeur
- 28. bureel administratie
- 29. bureel techniek
- 30. podiumberging
- 31. atelier
- 32. klankberging
- 33. extra berging polyzaal
- 34. regiecabine
- 35. balie ticketverkoop

GEMEENSCHAPPELIJK

- 14. inkom
- 15. bureel cultuurbeleidscoördinator
- 16. intern vergaderlokaal
- 17. refter
- 18. keuken
- 19. sanitair personeel
- 20. sanitair publiek
- 21. vestiaire
- 22. EHBO-ruimte
- 23. fietsstalling

PLAN VERDIEPING 1/250
0 5 10

LEGENDE

BIBLIOTHEEK

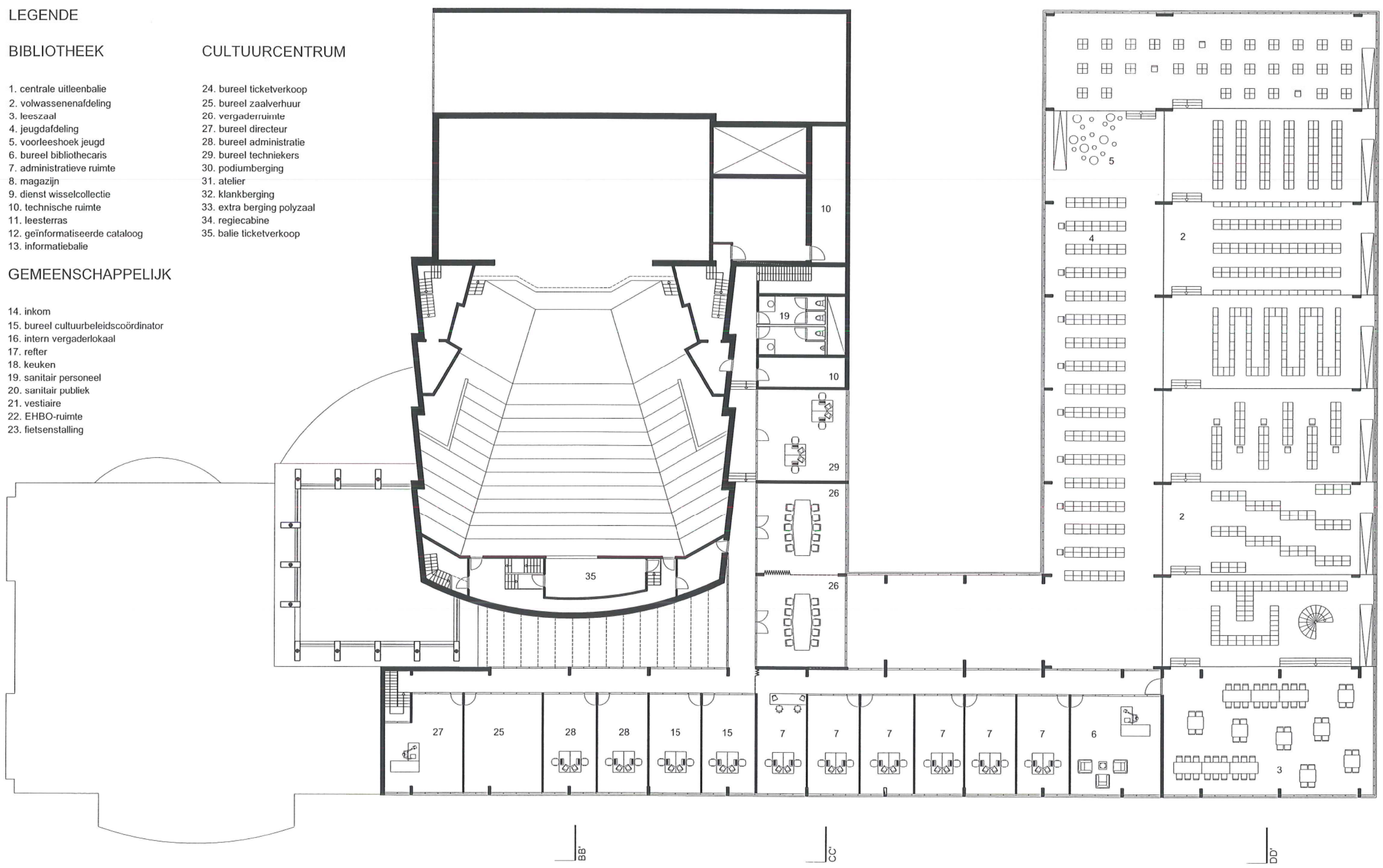
- 1. centrale uitleenbalie
- 2. volwassenenafdeling
- 3. leeszaal
- 4. jeugd afdeling
- 5. voorleeshoek jeugd
- 6. bureel bibliothecaris
- 7. administratieve ruimte
- 8. magazijn
- 9. dienst wisselcollectie
- 10. technische ruimte
- 11. leesterras
- 12. geïnformatiseerde catalog
- 13. informatiebalie

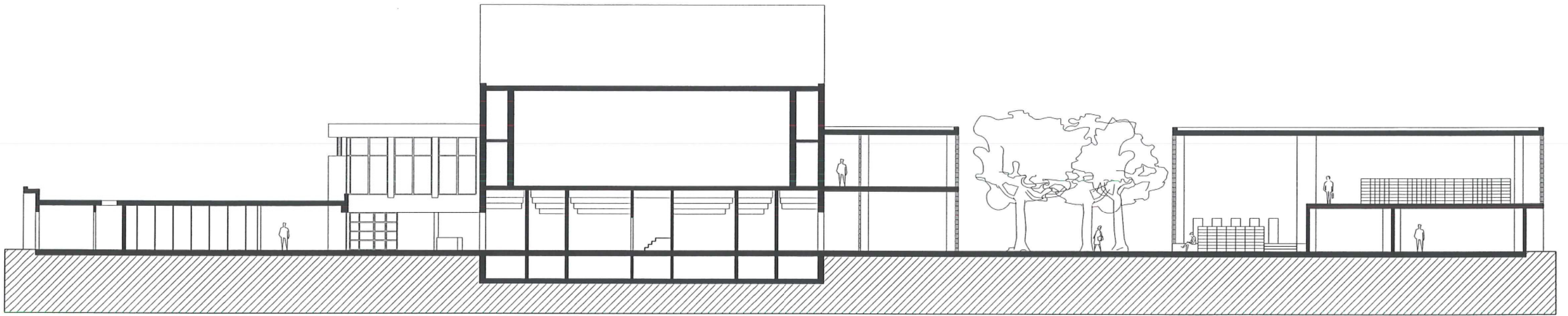
CULTUURCENTRUM

- 24. bureel ticketverkoop
- 25. bureel zaalverhuur
- 26. vergader ruimte
- 27. bureel directeur
- 28. bureel administratie
- 29. bureel techniekers
- 30. podiumberging
- 31. atelier
- 32. klankberging
- 33. extra berging polyzaal
- 34. regiecabine
- 35. balie ticketverkoop

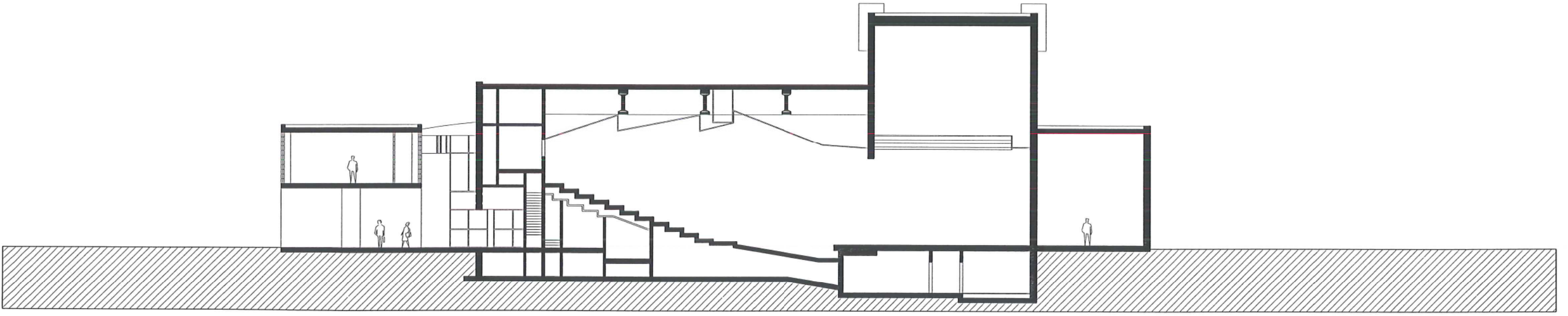
GEMEENSCHAPPELIJK

- 14. inkom
- 15. bureel cultuurbeleidscoördinator
- 16. intern vergaderlokaal
- 17. refter
- 18. keuken
- 19. sanitair personeel
- 20. sanitair publiek
- 21. vestiaire
- 22. EHBO-ruimte
- 23. fietsenstalling

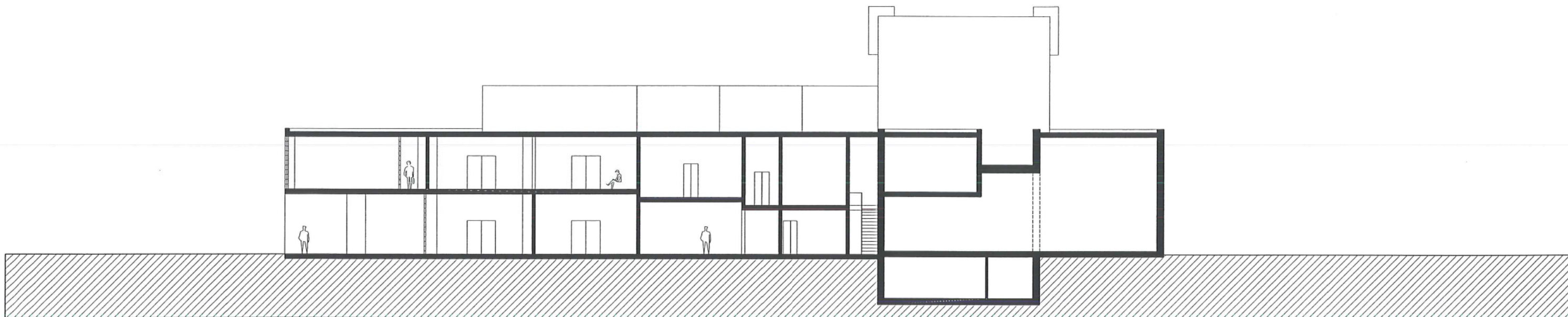

SNEDE AA' 1/250

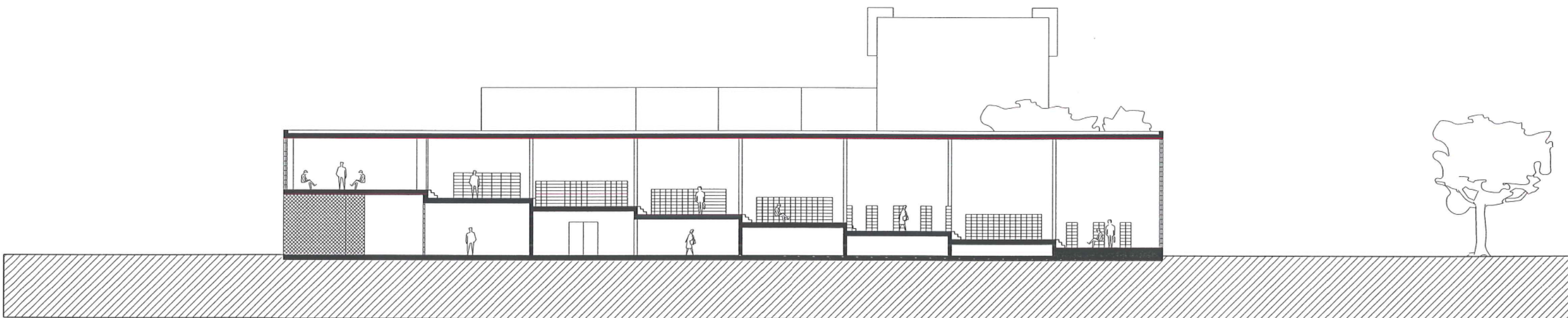

SNEDE BB' 1/250

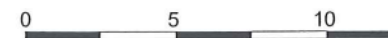

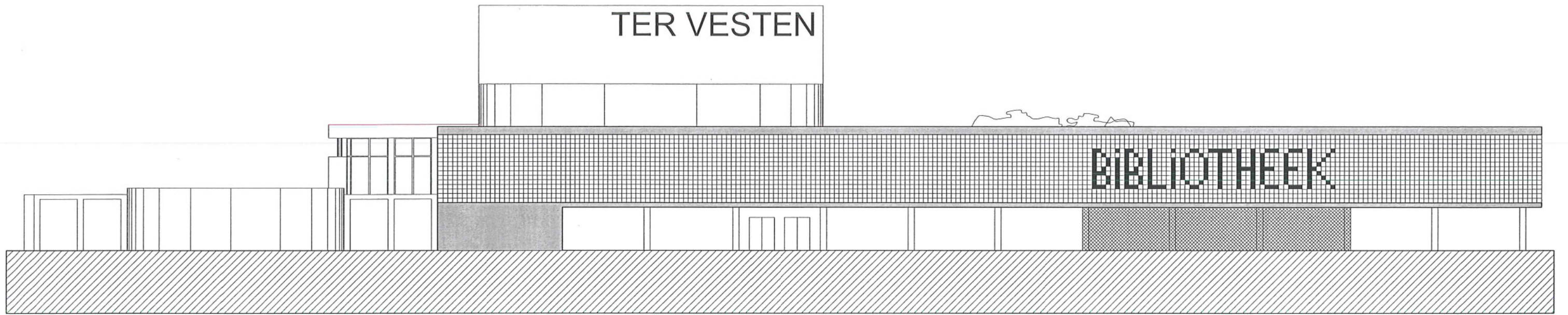
SNEDE CC' 1/250

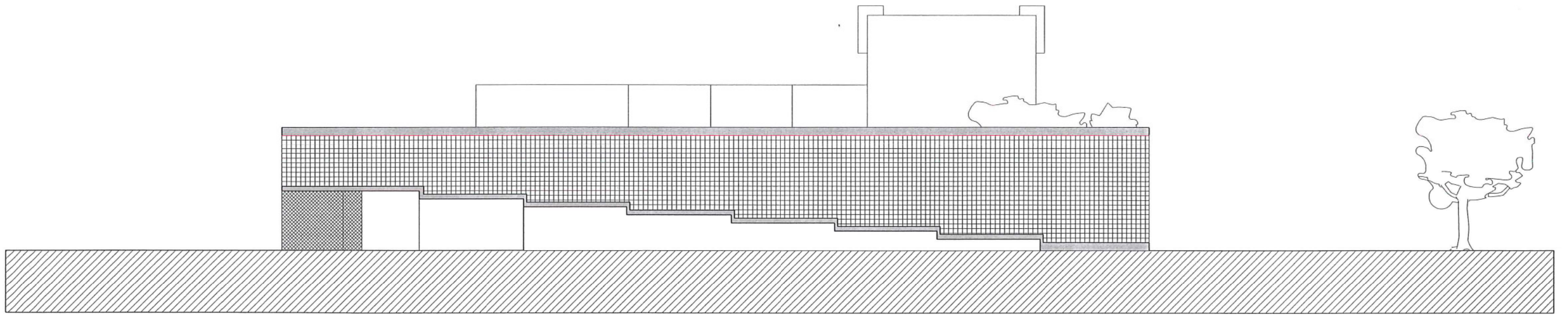
SNEDE DD' 1/250

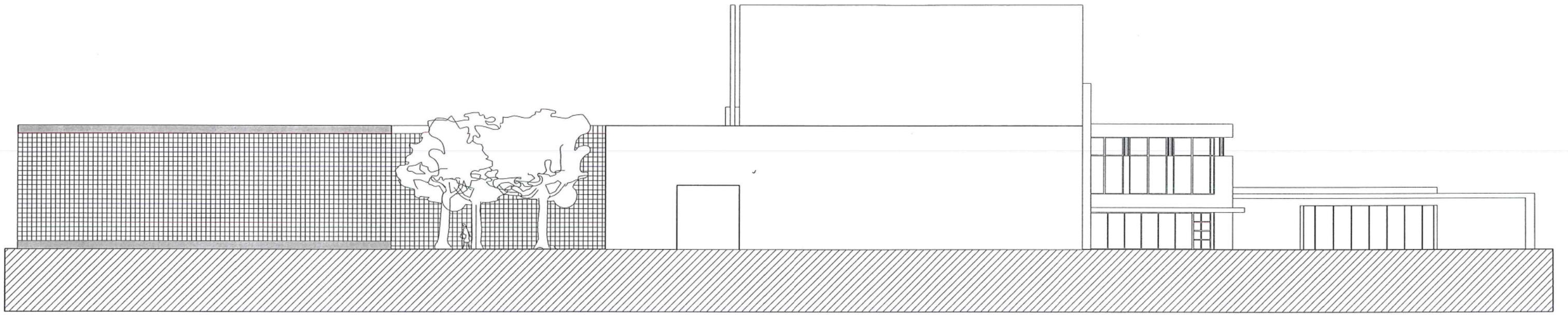

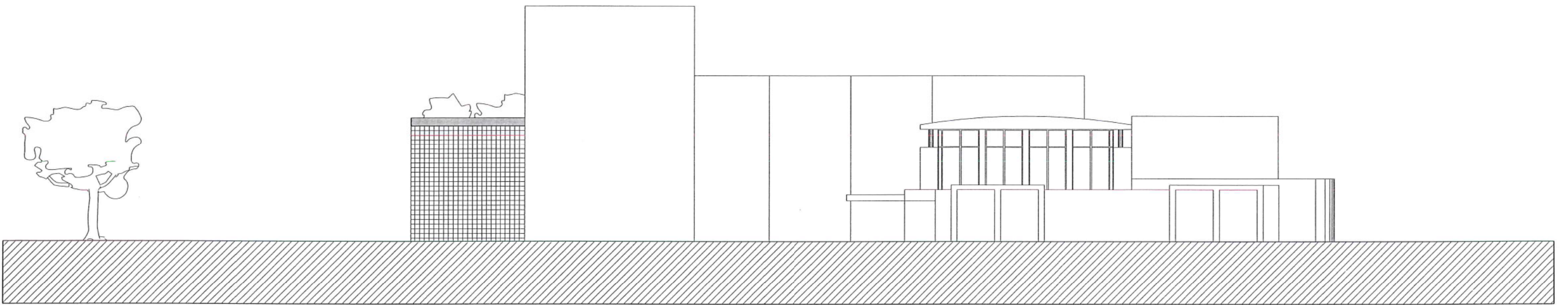
WESTGEVEL

ZUIDGEVEL

OOSTGEVEL

NOORDGEVEL

10. BIBLIOTHEEK

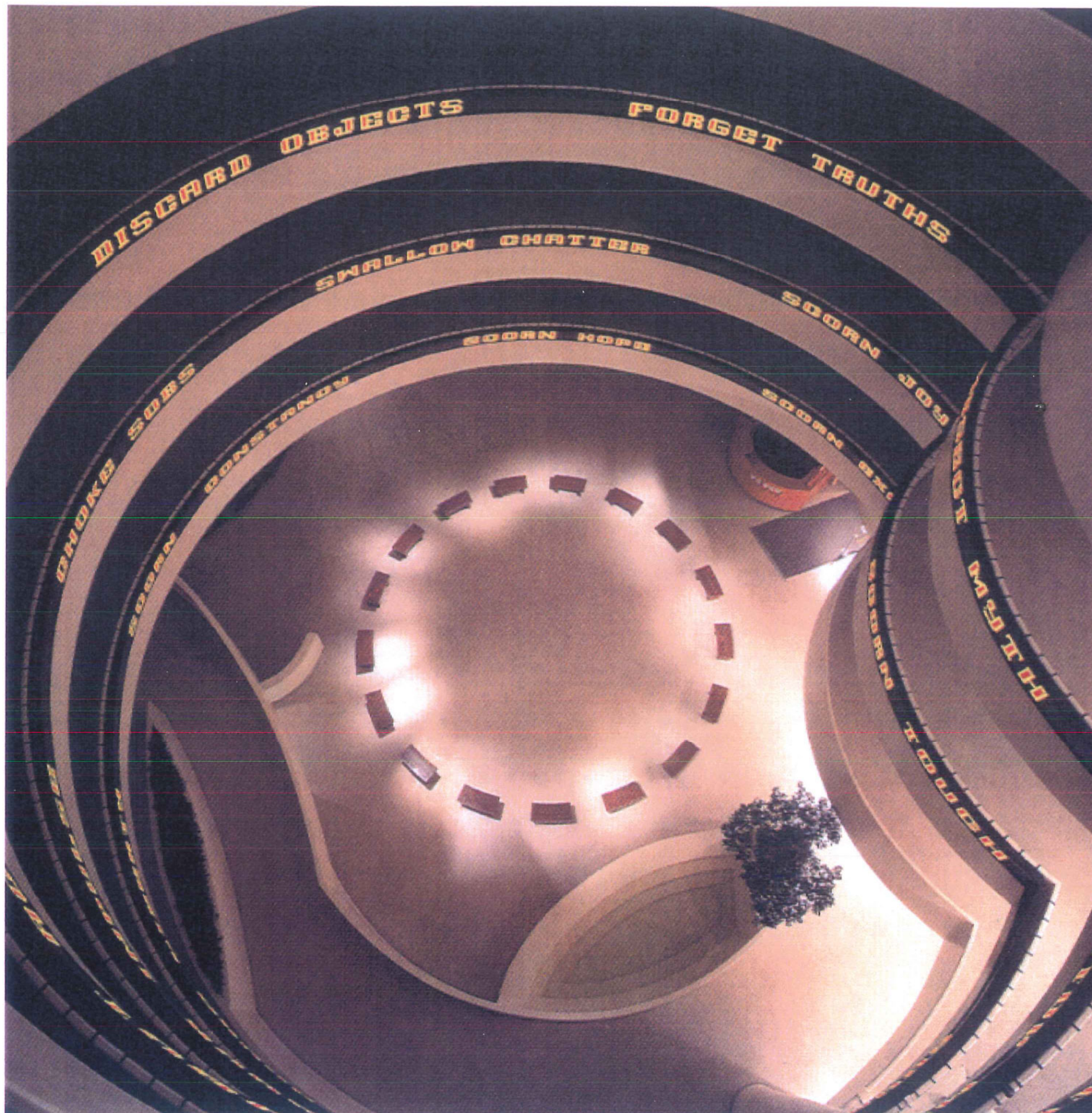
standaard tl verlichting

akoestisch houtwolcement

leeszaal

houten boekenwanden

wenteltrap naar infobalie

kunstintegratie

11. KUNSTINTEGRATIE

Kunstintegratie is een begrip dat vele ladingen dekt, gaande van het quasi arbitrair ophangen van schilderijen in een vergaderzaal, het plaatsen van sculpturen in ontvangstruimtes tot projecten waarin zowel in de selectieprocedure van werken en kunstenaars als in de realisatie van zowel het kunst - als bouwproject de inbreng van kunstenaars naar waarde wordt geschat.

Wij zijn van mening dat de integratie van een kunstwerk in een te realiseren architecturale context slechts optimaal kan verlopen wanneer van bij de opstartfase kunstenaars worden betrokken en dat die betrokkenheid tot ver na de afwerking van het gebouw in kwestie en ook tijdens de ingebruikname ervan aanwezig blijft. Pas dan resulteert het aanbren-gen van kunst optimaal in het gebouw, heeft de kunst er levensvat-baarheid en kan er een betrokkenheid ontstaan tussen de bewoners of gebruikers van de architecturale site en het kunstproject.

Wanneer het gebouw en het kunstwerk zijn gerealiseerd is het bovendien van optimaal belang dat rond de aanwezigheid van het kunstproject voldoende communicatie op gang wordt gebracht. De bewoners van het gebouw moeten daarom niet alleen contact kun-nen hebben met de kunstenaar die het werk realiseerde en zich van zijn doelstellingen vergewissen, tevens moet er voor gezorgd worden dat het kunstwerk goed geconserveerd wordt en -wat niet steeds het geval is bij het realiseren van bijvoorbeeld videowerken- het kunstwerk ook ten allen tijde goed blijft functioneren.

Kunstintegratie veronderstelt dus openheid, dialoog en communicatie waardoor eigenaar, bouwheer, architect, kunstenaar en bewoner de creatie van het kunstwerk en gebouw optimaal zullen beleven.

De taak van de curator zal erin bestaan de meest geschikte kunstenaar te vinden en de volledige coördinatie te doen van de kunstintegratie. We namen reeds contact op met Galerie Jan Mot. Jan Mot maakt deel uit van het ontwerpteam en zal een kunstenaar voorstellen en hem begeleiden met de uitwerking van het kunstwerk.

12. DUURZAAM BOUWEN

Door het compacte volume en de optimale gebouwindeling blijft het materiaalgebruik beperkt. Hierdoor is de verhouding tussen het buitenoppervlak en de gebouwinhoud zeer gunstig. Door het compacte bouwvolume is er minder materiaalgebruik en energieverlies.

Het gebouw is gebaseerd op een raster. Hierdoor is het mogelijk om met alle standaardsystemen de verschillende plateaus in tijd en ruimte te herindelen. De kantoorplateaus kunnen vrij ingedeeld worden volgens de veranderende behoeftes in ruimte of tijd.

Door de beperkte overspanningen kan dit gebouw met standaard elementen worden samengesteld. Bij de aanbesteding zal worden rekening gehouden dat er maximaal kan gewerkt worden met geprefabriceerde elementen. Naast een betere kwaliteit garanderen geprefabriceerde elementen immers ook een betere verwerking en minder afval op de bouwplaats.

De voorgestelde materialen en hun afwerking zijn traditionele bouwmaterialen : puingranulaatbeton, hout, baksteen, glas, stalen schrijnwerk, ... Van al deze materialen zijn de kwaliteiten en het vereiste onderhoud gekend.

De uitgangspunten van de technieken van de nieuwe bibliotheek zijn low-tech en zijn gebaseerd op de laatste inzichten van ecologie en duurzaamheid. Zij hebben in belangrijke mate de vormgeving van het gebouw mee bepaald.

Alle gevels zijn bekleed met een textuur die het zonlicht filtert. Dit om onderkoeling en/of oververhitting door overbezinning uit te sluiten. Hierdoor kan er minder geïnvesteerd te worden in installaties en zal de exploitatiekost minimaal zijn.

Naast de ecologische voordelen van het grasdak biedt de massa van het grasdak een buffer tegen oververhitting. De extensieve daktuin biedt een extra bescherming voor de onderliggende waterdichting en biedt zich aan als eerste gebruiker van het regenwater.

